

Letna plača 2 gold.
Društveniki dobivajo list
brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji
in nepremožni kmetovalci
plačajo le po 1 glid.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Vosek. — Ozdravljenje panja z gnjilo zalego. — Ravnanje s panjem s trotovno zalego. Nekaj o čebelnih zaprtkih. — Čebela kot vremenski prerok. — Dopisi.

Vosek.

(Spisuje predsednik g. bar. R.)

1. Sostavni deli voska.

Vosek se uvrstuje k maslnim oljem, ter je neka gnjileca prosta maščoba. Sostavni deli voska pa so: ogleca 82 delov, vodenca 13 delov in kislica 5 delov. *)

Vosek se nam predstavlja v dveh podobah: v gosti in tekoči. Pri 52 do 65 stopnji gorkote se gost vosek spremeni v tekočega ter ostane tekoč pri 54° R. **) Pri 100° začne hlapeti in vrè pri 300° vročine. V vodi je nerazkrojljiv, ter se razkroji v prvotne dele le v vrelem alkoholu ali v ètru in se potem rad sprime z drugimi olji ali smolami in tako človeštvu v raznih potrebah služi. Z lužniki (lugasto soljo) se sprime v milo, ktera se pa v vodi (celo v vinskem cvetu ne) tudi ne razkroji, ampak le v raznih kislinah.

Tovarnarce (izdelovalke) voska so naše čebele in tovarne za izdelovanje čebelni panjevi. Vosek je neka izločba čebelna, ktero čebele po zavžitem cvetnem prahu in medu, sploh sladkornih snovi iz srednih trebušnih krogov, ali obročkov izločujejo in v panju prilepujejo. Kako veliko voska, ali bolj prav voščin, zamorejo čebele v kratkem narediti, lahko se prepričamo, če pri vgodnjem vremenu čez nekaj dni v panj močnega roja pogledamo ter se moramo le čuditi, da večkrat v kratkem času vse prazne prostore napolnijo. Razjasnujemo se ve da si lahko s tem, da v ugodnjem vremenu močen panj silno veliko voščenenih snovi nanaša, za hranjenje zalege pa vsega tega ne potrebuje, ker je ima le malo, ali od začetka tudi nič.

*) Gnjičec, kislec, oglec in vodenec so nekake prvine, prvotni deli, ali prvotne snovi vsake tvarine, vsega telesnega.

**) Toplota ali vročina se meri po stopnjah (°), ter zaznamuje s številko, ktera pomeni večo ali manjšo toploto. Gorkomér so razno razdelili Reaumur, Fahrenheit in Celcius. Da se vé, po katerem gorkoméru se računi, se vselej zraven stopnje in številke postavljajo prve érke onih učenjakov, tedaj R, ali F, ali C.

Voščeno satovje si čebele postavljajo deloma za shranovanje medú in cvetnega praha, deloma kot zibelke za zalego in prihodnji zarod. Gotovo je, da čebele toliko več voščin izločujejo, kolikor več sladkornih sokov dobivajo, vendar pa po primeri vselej tudi cvetnega prahu potrebujejo. Pač stavijo čebele satovje tudi id čistega pitanca, ali vendar se kmalo naveličajo, nekako obnemagajo, celó tudi odmrjó. Koliko pa ravno medú in koliko primeroma cvetnega praha čebele potrebujejo za izdelovanje voska? Tega prašanja še ni nobeden rešil. Nasproti pa so razne skušnje zvedenih čebelarjev n. pr. Gundelach-a, Dönhof-a, Berlepš-a in drugih pokazale, da za 1 funt satovja čebele potrebujejo 10 do 15 funtov medú po okoljšinah toplote, dobroti medú i. t. d.

2. Shranovanje.

Novo narejeno satovje je lepo belo. Drugo leto postane rumenkasto, tretje in četrto leto če dalje bolj temno, celó črno. Nekaj pride to od medú in cvetnega prahu, nekaj pa tudi od zalege; tedaj tudi ne more drugače biti, kakor da stareje ko je satovje, tamneje tudi postaja, ker po vsaki zalegi nekaj zalegnih mrenic na dnu ostaja, ravno tako tudi kolikor toliko nesnage po medu in cvetnem prahu. Mlado, belo satovje je silno krhko ter se lahko poškoduje; zatoraj je razpošiljanje prav težavno, zlasti še, če je vreme mrzlo in zimsko.

Lepo, mlado satovje je v novejših časih mnogo več vredno, kakor je bilo nekdanj, dokler delovanje s premakljivimi satniki še ni bilo znano; zato ga umni čebelarji skrbno shranjujejo. Odbera se lepo satovje precej pri jesenski žetvi bodi si že polno ali prazno. Satovje, katero pride iz médmetalnice, se dá naj pred čebelam osnažiti, kar radostne in pridno storijo ter se potem še le shranuje. Satovje prvega in drugega leta je dobro za shranovanje; starejšega shranovati pa ne kaže.

Pri shranjevanji satovja je treba naj bolj paziti, da se zabranuje molju in črvu. Zato je dobro, da se kar na nit, še bolj prav na ožgan drot obesi kakih 5 milimetrov (blizo četrť palca) sat od sata ter dene na zračin kraj, kamor miši in podgane ne morejo. Nekteri shranjujejo satovje v čeburu, kterege z vodo nalijejo. Znabiti se bo komu ta način satovja shranovati čuden ali celó smešen zdel, pa je prav dober in satovji nič ne škoduje; mora se pa voda vsakih 14 dni ponoviti in na vrhu satovje toliko z desko in kamnjem obtežiti, da vstajati ne bo moglo. Truda pri temu drugega ni, kolikor ga je z nanašanjem vodé. Preden se tako satovje rabi, se mora dobro osušiti.

(Dalje prih.)

Ozdravljenje panja z gnjilo zalego.

(Iz Eichst. Bienenzeitung, M. Siebeneck.)

Nehoté mora čebelarja mráz pretresti, če prebera knjige starih čebelarjev in čita o gnjili zalegi in njeni neznani nevarnosti za ves čebelnjak.*) Z veliko težavo in stroški si je znabiti čebelnjak postavil in čebele omislil in zarad nesrečnega primerljeja naj bo vse zastonj in zgubljeno! Pa pogledjmo reč bolj na tanko. Ne bom

*) Tudi čebelarji novejšje dobe se še niso veliko sprijaznili z gnjilo zalego. Nevarnost je resnična in gotova, le tako strašna in neznana ni, kjer gospodari umen in skrben čebelar.

Vredn.

se mudil s popisovanjem gnile zalege, njenega začetka in napredka, to se najde v vsaki čebelarski knjigi in v vsakem čebelarskem časopisu; tudi se ne bom mudil z raznim ozdravljanjem in z raznimi nasveti, se te bolezni znebiti, to gotovo vé vsak umen čebelar; ampak hočem prav priprosto zdravilo nasvetovati, katero nam dober vspeh obeta.

K ozdravljenji se ne potrebuje drugega, kakor male čašice ali steklene skledice, dveh ščetinastih šopkov in „posodice gotovega zdravila“, s katerim vsaki bolni sat dobro namažem. Kadar je to delo storjeno, je treba odstraniti vse prazno, ali tudi le na pol prazno satovje; prostor v panji naj se pomanjša, tudi panj se pomaže, kjerkoli je v dotiki satovjem, izletnica in žrelce se vé da se ne sme pozabiti. Čez tri dni se panj pazno pregleda in če se bolezen še kje kaže, se v novič z „gotovim pomočkom“ pomaže. Je pa več bolnih celic blizo vkup, se rajši košček satovja izreže in zareze spet z „gotovim pomočkom“ pomažejo. Po tem takem bo gnjiloba kmalo čebelnjak popustila in šla v veselje čebelarja — v krtovo deželo.

Da ne bo kdo nepotrebno popraševal, ali me celó v vrsto skrivnostnih ali čarovnih mazačev prišteval, povem naravnost, da ta „gotov pomoček“ je „salicilna kislina“. Prav v mnogih primerljajih sé je zdravilna skazala. Jaz sam sem preteklo leto več panjev, pri katerih se je očitno bolezin gnjile zalege kazala, s salicilno kislino ozdravljaj in panji niso bili le ozdravljeni, ampak so bili pozneje tudi prav čebelnati ter so se mi čez zimo prav dobri ohranili.

Da se reč bolj utrdi, prosim vse umne čebelarje, naj „gotov pomoček“ v enakih primerljajih poskušajo ter mi izid in včin naznaniti blagovolijo, da se pozneje v bolj temeljiti obravnavi reč dovršit in razglasi. Konečno še opomnim, da steklenica „salicilne kisline“ veljá v tovarni . . . . . 3 marke — kr.
dva šopka s stekleno čašico . . . . . 2 „ — „
in zavitki za razpošiljanje . . . . . — „ 20 „

Tedaj vsega skup . . . . . 5 mark 20 kr.*)

Dostavek vredništva. Salicilna kislina je izdelek ločbe ali kemije naj novejših časov. Svojo zdravilno ali ohranilno moč skazuje posebno proti vsaki plesnobi in gnjilobi. Če vse to potrdi, kar se zdaj o nji zatrjuje, bo res pravi dar božji in vesolji pripomoček v enakih boleznih.

Ravnanje s panjem s trotovno zalego.

(V. A. Schmidt, predsedn. štajarskega čeb. društva.)

Znano je, da marskteri panj le trotovno zalega ima in zgójí. Zgodi se to, kadar ima matico nezmožno za čebelno zalego; ali pa če kaka delalna čebela poslo matice prevzame, ter je panj brezmatičen. Ozdravljenje je v obeh primerljajih prav lahko.

Če matica trotovno zalego leže, ker ni bila oplodena zarad slabega vremena, ali znabiti zarad kakšne telesne napake, ali pa ko je bila znabiti že prestara, tedaj jo je treba odstraniti. Napačna matica se vjame ter zatara, čebelam pa se nadomesti druga matica takrat, kadar zgubo matice zapazijo ter postanejo nepokojne. Zavolj

*) 5 mark 20 kr. je v našem denarju 2 gld. 60 kr. Pri nas se vse to gotovo cenejše dóbi.

previdnosti se v matičnico priprè in tako priprta v panj dene. Zamašena naj bo s kakim starim voskom, da čebele same lahko svojo prihodnjo mater iz ječe rešijo.

V drugem primerljeju, če je namreč panj brezmatičen in so se delalne čebele matičnega dela lotile, se morajo te nesposobne laži-matice odstraniti. Nobeno delo ni bolj lahko, kakor to, ker nam ni treba nobene sitnosti in čebele vse samé opravijo. Da se to zgodi, se vzame dvema ali tudi več panjem, ki imajo rodovitne matice, kakih 3000 do 4000 mladih čebel. Denejo se vse skup v kaki mali panjiček z enim satom in odprtim medom ter se jim dopustí, da se medú dobro napijejo. Med tem se bolni panj dobro pokadí, mali panjiček z mladimi čebelami se stresne, da vse v eno kepo ali gručo padejo ter se mahoma v bolni panj stresejo. Oboje čebele stare v panji in mlade dodane so takó zbegane in zmotene, da druge drugim nič ne storijo. Zdaj se jim dodá v matičnici priprta rodovitna matica dobro zamašena ter se vse vkup pusti. Čez en dan ali dva dni se trd zamašek izleče in matičnica s starimi voščinami primaši ter v panju pusti, dokler čebele same matice iz zapora ne rešijo. Mlade dodane čebele, že pred rodovitne matice navajene, ravnajo z laži-maticami kakor s kako nerodovitno ali pokvarjeno matico, t. j. jih podavijo. Dobro je, če tudi ne neobhodno potrebno, da se prejšnja trotovna zalega izreže in odstrani.

Tako ravnanje nam je tudi takrat ratalo, če smo panju rodovitne zalege dodali, da si je mogel matico sam izgojiti; to se ve da gré bolj počasi in panj si ne opomore tako naglo, kakor z rodovitno matico.

Nekaj o čebelnih zaprtkih.

(Profesor Rudolf Lewkart.)

Od oplodenja matice smo že lansko leto govorili (gl. 3. list l. 1874, str. 20). Dolgo, da, že v starodavnih časih se je opazovalo, da nektera matica leže jajčica, iz katerih se samo troti izredijo. Razjasniti si pa tega niso vedeli. Še le leta 1845 se je oglasil zdaj po vsem svetu sloveči čebelar župnik Dzierzon ter trdil, da vzrok tega je pomanjkanje vsakoršnega oplodivnega semena. Dzierzon je svoje mnenje s tem utrdoval, da vsaka matica, ktera le trotovna jajčica leže, je imela ali pohabljené perutnice, da tedaj ni mogla izleteti ter oplodena biti, ali pa se je o takem času izvalila, kadar nobenega trota ni bilo, tedaj spet oplodena ni bila. Ker pa tudi nekatere posebno stare matice tako napako imajo, dasiravno so bile pred rodovitne matere, je Dzierzon trdil, da jim je oplodivno seme pošló. Da je oplodenje matice le ze čebelna jajčica potrebno, je s tem dokazoval, da tudi navadne čebele, ktere niso zmožne oplodene biti, trotovna jajčica ležejo in se iz njih troti izvalijo. Iz vsega tega je sklenil, da trotovna jajčica ne potrebujejo oplodenja, ampak da so se že sama po sebi življenja zmožna, če se po naravni poti godijo.

Dzierzon naj brž sam ni pomislil, kaj in koliko bi se lahko njegovimu zatrdovanju ugovarjalo, ampak je le prikazen videl in tedaj svoje mnenje objavil. In res so marsikteri naravoslovci (životoslovci) naravnost rekli, da to po naravnih postavah ni mogoče, ter so ga zasmehovali in zasramovali. Po pameti soditi, bi mogli naravoslovcem prav dati, ker brez oplodenja ni življenja — pri rastečih stvareh n.

pr. žitu, sadnem drevju, ne semena, ne sadu. In vendar kar se je nemogoče zdelo, kar se pred ni vedelo, se je potrdilo. Poznejše preiskave in skrbna opazovanja n. pr. Siebold-a, Leukart-a in mnogo drugih, katerih vzrok je bil naj brž Dzierzonov izrek, so nevrjetno prikazen do živega dokazale. Za gotovo se zdaj vé, da brez oplodenja se izgojijo iz jajčic živalice ne samo pri čebelah, ampak tudi pri mnogo drugih živalih nižjega reda in sicer ali le samó moškega spola, kakor troti pri čebelah in sorodnih živalih, ali pa samó ženskega, kakor pri škrlatinkah (neke listne uši) in družih.

Če se pa neoplodena jajčica v živalice (trote) izgojijo, tedaj ravno ni čebelnih jalovih zaprtkov, za čemu naslov? Dzierzon pravi: pri čebelah je trotovna zalega, ali pa zaprtek eno in isto. V naravnem pomenu ni eno in isto, ali se iz jajčica živalica izvalí, ali ne; pač pa kar tiče pri čebelah dobiček za čebelarja. Da pravih zaprtkov t. j. neizgojljivih ali gluhih jajčic pri čebelah ni, je tudi Berlepš, naj izvrstniši, našim bralcem znan čebelar takó prepričan, da je enkrat dvajset naj boljših panjev laških čebel tistemu ponujal, ki bi mu matico prinesel, ktera le gluhe neizgojljive jajčica leže. Ali Berlepš bi se bil kmalo zeló vkanil, ter bi bil menjo lahko napravil. L. 1857 mi je naznanil učitelj Hucke, goreč in izveden čebelar, da imá v svojem čebelnjaku matico, ktera prav marljivo jajčica leže, pa izvalila se še ni nikoli nobena živalica iz njih. Dal je bil z njenimi jajčici napolnjen sat brezmatičnemu panju, ki je sat pridno oblegal, pa ni nič izvalil. Hucke mi je poslal dva koščeka takega sata v preiskavo, pa ravno takrat sem potoval in preden sem domú prišel, so bila jajčica popolno suha, toraj ne več za preiskavo.

Ta primerljaj vendar le kaže, da se tudi med matičnimi jajčici dobijo pravi jalovi zaprtki. Daljne opazovalne preiskave bodo reč bolj razjasnile.*)

Čebela kot vremenski prerok.

„Vreme pred vedeti“, koliko ljudi si že ni tega želelo? Menda vsaki — več ali manj. Vreme po naravnih vodilih spoznavati in prerokovati, si je že mnogo ljudi, — učenih in neučenih — trudilo in prizadevalo; kako z malim vspehom in gotovostjo, vsi vemo. Božja previdnost nam je to z gostim zagrnalom zakrila, da naj bistrejši oko ne vidi veliko več skozi, kakor bodi si ktero koli navadnega, vsakdanjega človeka. Vse vremensko prerokovanje ni toliko vednost, kakor leugibovanje. Pri vsem tem ljudi le ne opustijo nehvaležnega posla, ampak drugi čez drugega hoče več in boljše vedeti. Tudi čebelarji nočejo biti zadnji, ampak svoje čebelice pridno opazujejo, ter po njih izletu, letanji in zadržanji srčno prerokujejo, kakor bi bilo „drukano“; ali pa tudi sami sebi trdno verujejo? ne moram jaz odgovarjati, naj si odgovarja vsak čebelar rajše sam.

*) Kdor želi o temu predmetu kaj natanjčnejšega brati, naj čita: De ovulis apum inanibus & abortivis. Prof. dr. Rudolf Lewkart. Leipzig 1875. Primeri Aubert und Wimmer, Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie Bd. IX, str. 507; Wahre Parthenogenis bei Schmetterlingen und Bienen, Leipzig 1856; zur Kenntniss des Generationswechsels und der Parthenogenis bei den Insekten von R. Lewkart, Frankfurt a. M. 1858 in Oellacher, Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie, Bd. 1872.

Da je lepo ali slabo vreme s tanjkin čutom nekterih žival v zvezi, je gotovo, dasiravno ne vemo vzroka in si reči ne moremo razjasniti. Da je temu res takó nam kaže tudi to, da vsa ljudstva, ki drug drugemu ne umejo, ki celó ne vedó, da je to ali uno ljudstvo na svetu, vendar enake reči pri živalih opazujejo. Zato rego (zeleno žabico) vsa ljudstva opazujejo, kdaj in kako reglja; „vreme se bo spremenilo“, ker ptiči pojó, ribe iz vode poskakujejo, povodne ptice se potaplajo, mačke se umivajo i. t. d., celó jetnik opazuje pajka v kotu svoje ječe, ki je mnogokrat boljši prerok, kakor v oknji viseči zrakómér (barometer).

Kaj potem čuda, da tudi čebelar svojim ljubljencem vrjame, ter po njih zadržanji prerokuje! Toliko bolj je to namišljeno prerokovanje vrjetno, ker enake reči zapazi Lah pri svoji rumeni, kakor Nемеc pri svoji črni in Slovenec pri svoji sivi čebeli. Mlad Fracozek se mora že iz svoje abecednice učiti:

Quand les abeilles volent en haut,
Bientôt nous aurons de l'eau,

kar bi se po našem reklo: Kadar čebele visoko v zrak letajo, nam vodé od tam prinesejo (bomo dež imeli). Tedaj poglejmo, kako vreme je čebelar pri svojih čebelah opazil. Dež in hudo vreme pomeni, če čebele čez poldne močno in nepokojno sem ter tje letajo, ter vsakega, kateri jim na pot pride, brez vzroka pikajo; ravno takó, če čebele razun o času rojenja pri lepem vremenu nočejo iti na pašo, ampak leno skončnico zasedajo. Če čebele prezgodaj, pred solnčnim izhodom vstajajo in letajo, pride večidel hud dež in ploha; nasproti, če čebele pozno vstajajo in zložno na pašo gredó, pomeni lepó vreme. Švicarski čebelar pravi: Čebela je pozno vstala, vreme bo ostalo (lepó namreč).

Kadar čebele do poznega večera pridno nosijo, se vreme spremeni ter slabo vreme postane. Če na večer deževnega dneva čebele veselo ven in noter letajo, je upati lepega vremena, saj za prihodni dan. Skoraj gotovo nastane slabo vreme, če čebele v tropah le v eno ali drugo stran letajo. Kadar čebele čutijo hudo vreme in plohe (vihar in nevihte), trgajo trotovno zalego, če tudi čebelno, se je nadejati dalje časa slabega vremena, večidel hladno-deževnega. Nagle nevihte je pričakovati, če čebele še pri solncu in lepem vremenu plašne in v tropah domú hité ter se druga čez drugo skozi žrelce rinejo. Zató si čebelar prizadeva, da roj, ki se noče vsesti, ali znabiti celó namerava pobegniti, s tem goljfa in primora se vsesti, ali v panj nazaj iti, da napravlja gromu enak ropot, ali z brizgljo dež posnema.

Zdi se nam, kakor bi matica posebno poznala, kdaj bo zgodnja ali pozna spomlad ter tudi prej ali poznej prva jajčica leže; tudi je znano, da mnogo zalege na spomlad obeta dobro rodovitno letino, násproti malo zalege slabo, nerodovitno leto. Kolikor smo imeli priliko govoriti z našimi badenskimi čebelarji, se po spomladnih znamenjih vsi nadejajo bogate in sladke žetve na jesen. Naša priserčna želja je, naj bi se čebelarji v svojih sladkih nadah ne goljufali.

Po B. u. i. Z.

D o p i s i.

Sv. Vid pri Brdu. Čebele gojimo zarad dvojne koristi, t. j. zarad medu in voska. Če dostavimo še, zarad veselja, smo vse povedali. Gotovo je, da trud ni zastoj, če zna čebelar le kolikaj umno čebelariti. O jesenski žetvi je posebno po-

trebno, da vemo vosek od medú dobro in čisto ločiti. Pri nas na kmetih je pač to težavno, ker večidel potrebnega orodja nimamo. Nadjam se, da bralci „Slovenske čebele“ ne bodo nevoljni, ako to povém, kakó pri nas méd in vosek izločujemo.

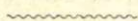
Naj pred se vzame več snažnih skled in rešeto, ter se začne tako le: Sat za satom se vzame v roke, prazne voščine odrežejo ter v rešeto vržejo, satovje pa čisto belo in polno se položi v prvo skledo, v drugo bolj rjavo in starikasto, v tretjo črno in naj slabeje.

Sedaj se satovje v prvi skledi z žlico stlači ter dene v vročo peč. Kadar se méd dobro zgreje, se vzame iz peči in dene na hlad. Potem se pobere ves vosek iz vrha sklede in na dnu ostane naj lepši méd. Druga vrsta satovja se zreže v kak snažen lonec, se pridene vosek pobran iz prve sklede ter se postavi v primerno razbeljeno peč, kjer se po potrebi več ur pustí. Lonec se potem iz peči vzame ter kuha pusti se malo pohladiti. Potem se vosek iz vrha pobere, drugo se pa skozi gosto sito precedí. Precejeni med se pustí nekaj dni stati in se vedno vosek iz vrha posnema, dokler je méd popolno čist.

Črno satovje tretje vrste z zalego in cvetličnim prahom se stlači in potem mu pridene četrt vodé ter se vse vkup postavi k ognji, da počasi zavrè. Potem se méd odcedí in je dober za lectarje, ali tudi domačo reč.

Zadajič se zdrobijo vse satovne krogle in denejo v primeren lonec, kateri se nalije z vodó ter postavi k ognji, da se dobro zgreje. Potem se voščine dobro stlačijo, sladka voda pa skozi platno precedí in vlije v sodček, v katerem je pred kis ali jesih bil. Sodček se postavi na toplo in se mu prilije nekoliko kisa. Kmaló začne vreti, kakor mošt, ter se vedno zaliva ali s kisom ali z mlačno vodó. Kadar odkisa, se postavi sodček na svoj kraj in postane čez nekaj tednov prav dober jesih.

Kar se letine tiče, smo čebelarji do zdaj prav zadovoljni. Izmed deset starcev je komaj edin jalovec ostal, večidel le naj slabejši. Imamo pa tudi več devičnikov. Bog nam daj le lepo, ugodno jesen, potlej si bomo že opomogli. Fr. B., učitelj.

Iz Št. Vida p. Z. Nate kratek dopis, da vam ga ne bo treba v Ljubljani delati. Letos smo s pomladnim čebelarstvom spet prav zadovoljni. Niso sicer čebele tako težke, kakor so bile lansko leto osorej, pa bo že, da bi le ne bilo nikoli slabše. Rojile so prav močno, posebno kjer je kraj malo vikši, kakor naše polje; tam gori so tudi težje, kakor v polji. Naj bi ne bilo tóliko dežja, bi znabiti ne bile bolj lahke, kakor lansko leto. Ali dež, dež! Kteri ni prav zgodaj začel kositi, je mogel dobro paziti, da mrvo suho spravil, in po tem je šel zmiraj do zdaj, le malokteri dan, da bi ga ne bilo kolikor toliko. Zato se nam je pa tudi vsa letina spridila; strnina je bila že sicer redka, zdaj jo je še rja pokvarila. Korunove štible so sploh bolj ali manj črne, marsikje čisto suhe; zato pa že tudi korun zelo gnije. Pa sem mislil le od čebelarstva kaj povedati! No ne zamerite, saj veste, da človek na marsikaj pozabi in le na tisto misli, kakó in kjé ga čevelj žuli. Bog vé, kako bo kaj z ajdo? Zateplo nam jo je dobro, kar tudi ni prav dobro znamenje; če nam je o cvetju tako dež speral, bo že slabi živež nam in čebelam.

Naj vam še povem, da je gosp. baron Rožičevo čebelarstvo za ta kraj prav

koristno. Spomlad se poštene čebele dobro prodajajo in kadar človek hoče dobí krajcar za-nje. Samó da baron se ne dajo nič golfati; če jim tudi kateri boljše panje nastavi, da bi še slabejše z njimi prodal, pa naglo vse pregledajo in — po svojim obljubijo in še tako hvaliti in barantati nič ne pomaga. Bog daj dobro jesensko pašo, da bi saj s čebelarstvom kaki krajcar dobili.

Iz okoljce Radolške. Dopisov želite? Kaj pa hočemo zanimivega pisati, ker se ni nič posebnega zgodilo? Z navadnim se bojimo nadležni biti; vendar naj si bo — pripišite si sami. Spomladi smo bili prav zadovoljni z našimi čebelami. Rojile so pridno, tudi roji so bili večidel dobri. Ali kar je začelo paše primanjkovati in dan na dan dežvati, so začele nekako pešati in marsikje so panji silno lahki postali. Kteri méd imajo, pitajo; ali marsikteri čebelar bi rad pital, kakor marsikteri revež rad kakih sto mernikov pšeníce prodal, naj bi jo imel. Ne vem zakaj smo čebelarji take dobre, priproste dušice, da vsako jesen mislimo, da bo drugo leto naj boljša paša za čebele, da bo kar mana in medica se cedila, ter le rajši vse prodamo, namesti si potrebnega medú prihraniti? Kaj pa da, kmalo vemo zakaj, če reč bolj na tanko premislimo. Naše davkarske denarnice so vedno „polne praznega“ in naše kmetiške mošnjice suhe in tenke, kakor goba. Zato dodajamo medičarju žlico na žlico, dokler v loncu ostane golo dno za drugo boljšo letino. Druzih potreb ne bom omenjal; veste, da jih je na vsak prst deset. Bojim se, da bote rekli: Saj polovica je nepotrebnih. Res — mnogokrat je takó in naši prededi so jih ne mara res polovica manj imeli pa kaj pomaga, ko ne živimo več o njihovih časih — mogoče, da bi bili mi o svojih časih ravno tako priprosti in varčni, a zdaj! — nekaj nočemo, nekaj ne moremo.

Evo ga — tú imate dopis, če Vam je z njim ustrezno. Konečno dovolite mi še vprašanje: Je li po leti nezadelen méd v panji kaj nevaren, ker zadelanega le malo najdemo?

Odgovor vredništva. Zakaj bi nam dopis ne bil všeč? Saj se takó marsikje godí, kakor pri vas in gotovo je prav, da vemo; ker se iz tega lahko malo več previdnost za prihodnost učimo, zdaj pa v nadlogi tolažimo: „Pomaga, pravi latinec, vediti za tovarša bolesti“.

Tudi od mnogo drugih strani smo čuli enake tožbe, da so čebele če dalje bolj lahke. Si pa tudi prav lahko razjasnimo, zakaj se tako godí. Letos so bile navadno le plohe in nevihte, ktere so cvetlice preveč sprale in čebele niso dobile ne obnožja ne sladkornih sokov. Vrh tega pa koliko pridnih čebelic se ni po dežji več vračalo? Plohe in vetrovi so jih pokončali.

Na konečno prašanje odgovarjamo, da po leti nezalepljen méd v satovji ni nevaren, pač pa pozimi, ker se méd lahko skisa in čebele lahko po njem neko drisko — grižo dobivajo. Zatorej kdor prelahke panjeve za prezimovanje pita s tekočim médom ali kako drugo sladčico, naj gleda, da bo pitanje zvršil do konca augusta, ali saj kmalo o začetku septembra, da zamorejo čebele méd v satovji še pred zimo zalepiti.